

Gümnaasiumiaste

10.-12. klass

Muuseumitundide külastamiseks on vajalik eelregistreerimine. Tunnid on tellitavad teile sobival ajal ja laste vanusele vastavas pikkuses.

Aastaringsed muuseumitunnid

TEEMA	MUUSEUMITUND/ PROGRAMM/KESTUS	SISU/TEGEVUS(ED)	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
Koolielu	Kikas kutsus kooli (1,5 tundi)	Astume näitusel „Kuke kannul kooliteel” läbi sajandite, mil Eesti talulastele on kirjatarkust jagatud. Räägime, kuidas kool, õppimine, haridus ja haritus Eestimaal on aja jooksul muutnud. Vanas klassitoas õpime talulaste kombel, aga arutleme ka, milliseks võiks kool muutuda tulevikus.	Eesti ajalugu 2.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
Eesti (rahva)kultuuri- tegelased	Eesti kirjanduse lätetel (1,5 tundi)	Tutvustatakse kirjandusliku ekspositsiooni kaudu Kristjan Jaak Petersoni ja Otto Wilhelm Masingu osa rahvusliku ilukirjanduse alguses ja seoseid Fr. R. Kreutzwaldi elu ja tegevusega. Töölehe täitmine raamat-stendide materjali põhjal õpetaja valikul.	Kirjandus, 10. klass.	Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseum, tel +372 7821 798/+372 56297242 info@lauluisa.ee lauluisa.ee
	Rahvaluule (1,5 tundi)	Tutvustatakse kirjandusliku ekspositsiooni kaudu rahvaluule kogujaid J. Hurt, Fr. R. Kreutzwald ja rahvaluule töötusi. Eepose mõiste. Väljapanek muuseumi kogudes olevatest eepostest. Töölehe täitmine raamat-stendide materjali põhjal õpetaja valikul.	Kirjandus, 10. klass.	Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseum, tel +372 7821 798/+372 56297242 info@lauluisa.ee lauluisa.ee

20. sajandi ajalugu, kodukoha lugu	1940. aastate valikud (45 minutit)	Meil kõigil tuleb teha elus palju valikuid, osa neist on olulisemad kui teised. Ajaloo õppimise mõte on otsustusvõime arendamine. Ajalugu annab võimaluse vaadata meie eelkäijate tehtud otsuste tulemusi. Muuseumitunnis mõtiskleme valikute üle, mis olid Võrumaa noortel 1940. aastatel. Ajastusse sisse elamiseks proovime astuda päris inimeste kingadesse, olgu see metsa läinud Alfred, Rootsi põgenenud Karl või koju jäänud August. Mõtleme, millised olid nende valikud ja mida meie nende asemel teeks. Meil on võimalus teada saada, mis neist sai. Vaatame metsavennapunkri sisustust ja eluolu ning metsavendluse kohta käivat ekspositsiooniosa.	Ajalugu, ühiskonnaõpetus.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuseum.ee
Kunst	Kunst kõneleb (45 minutit)	Kunstitundidele annavad erineva sisu galeriis vahelduvad näitused, mille toel arutletakse, kuidas kunsti vaadata, kas kunstiteos jutustab lugu, millise tehnika abil on kunstiteos loodud jms.	Kunstiõpetus.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuseum.ee
Rahvuskirjandus	Fr. R. Kreutzwaldi rahvuseepos "Kalevipoeg" (1 tund)	Tutvustatakse "Kalevipoega" ja tema kohta ajastus ning rahvuskirjanduses. Keskendutakse vastavalt õpetaja valikule järgmistele Fr. R. Kreutzwaldi tegevusega seotud teemadele: eesti keele arendaja, rahvusteaduste rajaja, noorte jõudude toetaja. Töölehtede täitmine: raamat-stendid ja kirjanduslik ekspositsioon. Väljapanek Kalevipoja edasiarendustest. Katkend etendusest A. Kivirähk "Kalevipoeg".	Kirjanduse 3. kursus.	Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseum, tel +372 7821 798/+372 56297242 info@lauluisa.ee lauluisa.ee
Muuseumikogud	Tulmest museaalini (1,5-2 tundi)	Muuseumi „kõõgipoolt“ tutvustav muuseumitund. Teeme praktiliselt läbi, kuidas ühest esemest/fotost/dokumendist saab muuseumiese ehk museaal. Tunni lõpuks valmib mininäitus.	Eesti ajalugu 1. Kirjandus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
	Muuseum kohvis (45 minutit)	Kohvritunnid sobivad ilmestama neid ajalootunde (ka teisi ainetunde), kus on juttu Eestist ja eestlastest. Programm elvadb koolitundi, tekitab huvi muuseumi ja seal hoiul olevate esemete vastu ning ärgitab lapsi ka oma ümbruskonnas huvilisema pilguga ringi vaatama, sest iga möödunud päev on ju juba ajalugu.	Eesti ajalugu 2. Inimeseõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

Rahvakalender ja tähtpäevad

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	SEPTEMBER			
3.- 5. september	Seente ja samblike näitus (kuni 1,5 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Tutvume seente ja samblike elulooga, saame teada milliseid põnevaid seeni ja samblikke leidub meie ümber; millised on meie metsade kõige mürgisemad seened ja millised head söögiseened; kas samblikud on samuti söödavad; õpime kuidas seeni korjata ja mismoodi neid toiduks ette valmistada.	Bioloogia.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee
8.- 10. september	Kasukast jopeni (2 tundi, koos toitlustuse ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Rändame rõivaid vahetades läbi muinasaja tänapäeva. Saame teada millistest materjalidest valmistasid kehakatteid meie muistsed esivanemad; millistest materjalidest sai kedrata lõnga; millal hakati valmistama riiet ja millega riiet värviti; millal kujunesid välja erinevad rahvarõivad; mis määras erinevate paikkondade rõivaste värvivaliku; disainime ise ühe tuleviku riide või eseme.	Ajalugu. Tööõpetus.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee
15.-18. september	Suitsusaunapäev Mõniste Talurahvamuseumis (2 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Talupere saunapäeval tutvume Vana-Võromaa suitsusaunakommetega. Saame teada millised on olnud suitsusaunaga seotud uskumused; milliste puudega köetakse suitsusauna; millised on suitsusauna tervitus ja tänusõnad; mis on viht ja kuidas saadakse leili; millal on paras aeg saunavihta valmistada. Küllastame suitsusauna ja proovime leili visata.	Loodusõpetus. Inimene, loodus.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee

22.- 25. september	Kiviajanädal Mõniste Talurahvamuseumis (2 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega 3 tundi)	Kiviaja programm tutvustab meie esivanemate elu ligikaudu 5000 aastat tagasi. Saame teada kus ja millistes hoonetes meie esivanemad elasid; millest valmistasid kehakatteid; kuidas saadi koldesse tuli; millest valmistati toitu; millistes nõudes säilitati toitu; millistes nõudes hoiti vett; millised olid nende tööriistad: millised olid jahi- ja kalapüügiriistad.	Ajalugu.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee
september	Kohtukulli pilgu all (1,5 tundi)	Karilatsi vallakeskuse ametihooned on magasiait, valla- ning vaestemaja. Kes või mis on „kohtukull“, milliseid nimetatud hoonetest ta oma pilgu all hoidis, sellest tuleb juttu Eesti talurahva omavalitsuse kujunemist tutvustavas muuseumitunnis. Lisaks rollimäng „Kohtuistung vallamajas“.	Eesti ajalugu2. Eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
september	Tüdrukute õhtu (2 tundi)	Pruudikandidaadil tuleb oma käteosavust ämmale tõestada. Enne pulmi on mõrsjal koos sõbrannadega sobiv tulla muuseumisse, et järele proovida, kas tulevane perenaine saab hakkama traditsiooniliste töödega. Noortel naistel tuleb tõestada enda oskusi mitmes talutoimetuses.	Inimeseõpetus. Ajalugu, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
september	Tsihiotsmismäng Karilatsis (1,5 kuni 2 tundi)	Võrokeelne orienteerumismäng võistkondadele muuseumi õuealal. Mängus ei ole oluline kiirus, vaid tuleb üles leida määratud punktid, lahendada ülesandeid-mõistatusi ning vastata õigesti mängu kontrollküsimustele. Võimalik on valida ka võrokeelne mänguvariant.	Eesti keel. Inimeseõpetus. Ajalugu. Kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
september	Muuseumipäev Karilatsis	Muuseumipäeva kestel saab klassitais lapsi osa kolmest-neljast tegevustunnist (nt Maastikumäng, Elu rehetares, meisterdamine puust ja lõngast), aega jääb ka lõunasöögiks ja vabaks tegevuseks. Päeva on võimalik kombineerida vaheldumisi koolitundidega ja mitme klassikomplektiga.	Ajalugu, inimeseõpetus, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
september	Saun - talurahva tohter (umbes 2 tundi)	Paneme kütte suitsusauna ja sel ajal, kui saun köeb, räägime vanemast saunakombestikust Lõuna-Eestis. Otsime õigeid kerisekive, teeme valmis saunaviha ning õpime selgeks saunasõnad. Teeme juttu ka tuleohutusest ning tervise hoidmisest.	Inimeseõpetus, Eesti ajalugu.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	OKTOOBER			
5.-9. oktoober	Leivanädal Karilatsis (1,5 tundi)	Suitsuhõngulises rehetoas saad teadmise, kuidas leib on sajandeid eestlase lauale jõudnud. Käime läbi teekonna viljakülvist leivatüki suhupanekuni.	Kirjandus, ajalugu.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
06.- 09. oktoober	Leiva- ja pudrunädal (2 tundi, koos toitlustamisega ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Leivapäeval õpime tundma erinevaid teravilju taimena ja terana; saame teada millisest teraviljast valmistatakse leiba, millisest saia, millisest putru, mida sööb hobune, mida lehm ja siga; proovime läbi tööd rehepeksust jahvatamiseni kiviaegsel ja taluaegsel viisil; küpsetame ise leiba ja teeme kamakäkki.	Bioloogia.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee
13.- 16. oktoober	Linapäev (2 tundi, koos toitlustuse ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Räägime linakasvatusest läbi aegade. Kupardame, lõugutame. Kammime linu. Ketrame ja haspeldame lõnga ning koome kangast. Valmistame näpunööri, köievõrget ja keeruga koormaköit. Programm koosneb neljast 30-minutilise osast.	Bioloogia.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee
28.-30. oktoober	Küünlapäev Mõniste Talurahvamuuseumis (1,5 tundi, koos toitlustamisega kuni 2 tundi)	Küünlapäeval räägime hingedega seotud tavadest; saame teada küünla tähtsusest inimestele; saame teada millal on rahvakalendri aastaringis hingedeae; räägime vaimudest; heidame pilgu hingedeaja uskumustesse; saame teada millised uskumused on seotud hingepuudega; räägime hingedeaja toitudest; meisterdame ise küünla.	Rahvakalendri tähtpäev.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee monistemuuseum.ee
oktoober	Kohtukulli pilgu all (1,5 tundi)	Karilatsi vallakeskuse ametihooned on magasiit, valla- ning vaestemaja. Kes või mis on „kohtukull“, milliseid nimetatud hoonetest ta oma pilgu all hoidis, sellest tuleb juttu Eesti talurahva omavalitsuse kujunemist tutvustavas muuseumitunnis. Lisaks rollimäng „Kohtuistung vallamajas“.	Eesti ajalugu2. Eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	NOVEMBER			
04.-06. november	Muuseumid ja arhiivid (1,5 tundi)	Tunnis saame teada mis on muuseum; milliseid esemeid hoitakse muuseumis; miks on muuseume vaja; millised muuseumid on Eestis; milliseid muuseume on väljaspool Eestit; mis on arhiiv; mida hoitakse arhiivides; miks on arhiive vaja; vaatame ringi Mõniste Talurahvamuseumis.	Ajalugu.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee monistemuseum.ee
10.-13. november	Kartulinädal (2 tundi)	Kartulinädalal räägime kuidas kartul on jõudnud eestlaste toidulauale, räägime milliseid toite kartulist saab teha, vaatame kuidas kartulit on erinevatel ajastutel kevadel maha pandud ning sügisel üles võetud, vaatame mida põnevat veel kartulist teha saab.	Bioloogia.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee monistemuseum.ee
17.- 20. november	Tsaariaja koolipäev (2 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Kutsume Teid 100 aasta tagusesse koolipäeva, kus õpime lugemist ja kirjutamist, rehkendamist ja turnimist; lõunavaheajal toome sahvrist leivakasti ja uurime toite, mida ema koolilapsele nädalaks kaasa oli pannud; saame teada, mida tegid lapsed vahetundide ajal.	Ajalugu. Matemaatika. Eesti keel ja kirjandus. Kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee monistemuseum.ee
24.- 27. november	Talurahva kauplus ja tengelpung (2 tundi, koos toitlustamisega kuni 2,5 tundi)	Rändame ajas 100 aastat tagasi ja kaupleme talurahva moodi; räägime raha väärtusest läbi aegade; saame teada, kuidas kaubad vanasti liikusid; milliseid kaupu vanasti müüdi ja mida ei müüdud; kuidas kaupa kaaluti ja pakiti; kuidas toimus kaupade eest tasumine; milliseid kavalaid nippe kasutati salakauba veoks; mis oli talurahva tengelpungas; õpime tundma ja kokku arvestama praegu käibivaid rahasid. Õpime kaalumist, pakkimist ja arvelaual arvestamist.	Matemaatika. Ajalugu.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	DETSEMBER			
01.-21. detsember	Jõulunädal Mõniste Talurahvamuuseumis (2,5 tundi)	Käime läbi nelja erineva ajastu jõulud: tsaariaja jõulud koos jõulusokuga, esimese Eesti Vabariigi aegne jõuluõhtu koos tagurpidi kasukaga vanaga, Nõukogude aegne näärpäha koos näärivanaga ning kaasajale omased jõulud koos uhke jõuluvanaga. Külastame ka päkapiku meistrikoda, kus on müügil erinevaid maiustusi. Ringkäigu lõpuks üllatus, tee ja piparkoogid.	Ajalugu.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee monistemuseum.ee
	VEEBRUAR			
22. veebruar	Eesti Vabariigi sünnipäev (2 tundi)	Räägime Eesti riigi sünnist ja taassünnist. Saame teada Eesti Vabariigi presidentidest ja teisest olulistest riigiloojatest. Tutvume rahvussümbolika ja meisterdame ise rahvuslikke sümboleid.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, bioloogia, ühiskonnaõpetus, riigikaitse.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee
16.-19. veebruar	Vastlad (2 tundi)	Tutvume vastlakombestikuga ja räägime vastlatoitudest. Meisterdame vastlavurri ja sobiva ilma korral laseme liugu.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, bioloogia, ühiskonnaõpetus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee
02.-03. veebruar	Küünlapäev (2 tundi)	Saame teadmisi juurde küünlanädalal, kus räägime küünla kasutusele võtmisest ning selle tähtsusest inimeste elus. Lisaks saame teada küünlapäevast kalendris, arutleme milliseid küünlaid üldse olemas on ning millest neid valmistatakse. Meisterdame ka ise endale küünla.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, bioloogia, ühiskonnaõpetus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	MÄRTS			
1.-12.märts	Koolilinn Võru (1,5 tundi)	Käesoleval aastal on tähtpäev nii muuseumi majas asunud Krümmeri koolil kui ka Võru Õpetajate Seminaril. Räägime Võrust kui koolilinnast ja linnatuuril tutvustame koolimajadeks olnud hooneid.	Ajalugu.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
12. märts	Emakeelepäev (2 tundi)	Tutvustame eesti ja lõunaeesti keelte lugu, uurime, kuidas on alguse saanud kirjutamine, ja uudistame, kuidas on kiri ja käekiri ajas muutunud.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, bioloogia, ühiskonnaõpetus, riigikaitse.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
30. märts-01. aprill	Munanädal (2 tundi)	Arutame kumb oli enim - muna või kana, kana või muna. Heidame pilgu Vana-Võromaa lihavõtte kombestikule.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, bioloogia, ühiskonnaõpetus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	APRILL			
13.-16. aprill	Piiriäärse talurahva ehitusviisid (2 tundi)	Tutvume Eesti-Läti piiril elava talurahva ehitustraditsioonidega tsaariajast tänapäevani. Võrdleme erinevate ajastute hoonete ehitusviise ja kasutatud materjale.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, bioloogia, ühiskonnaõpetus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
28.-30. aprill	Tohu- ja punutiste meisterdamise nädal	Õpime meisterdama looduslikest materjalidest esemeid ja vaatame millised esemeid on valmistanud taludes meie esivanemate poolt.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, bioloogia, ühiskonnaõpetus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	MAI			
alates 4. mai	Võru linna ajalugu (1,5 tundi)	Linnatuuril räägime Võru linna loomisest, tähtsamatest ajaloosündmustest ja erdatest isikutest.	Ajalugu.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
04.-07. mai	Kemmergu- ja kätepesupäev (2 tundi)	Tutvume 100 aasta taguste hügieenitoimingutega. Saame teada, mis on kemmerg ning kuidas seda vanasti kasutati. Kuidas ja millega pesti vanasti käsi?	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, bioloogia, ühiskonnaõpetus.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
18.-21. mai	Talupere kevadtööd (2 tundi)	Tutvustame talus tehtavaid kevadtöid. Saame teada, millised olid vanasti kevadised laste-, naiste- ja meestetööd talus.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, bioloogia, ühiskonnaõpetus.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
mai	Vargamäe argipäev (koostöös Filmi Vargamäega, programmi pikkus 3 tundi)	Proovime talupere töid ja tegevusi ning räägime talupere argipäevast Mäe Andrese ajal.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, bioloogia, ühiskonnaõpetus.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
mai	Kohtukulli pilgu all (1,5 tundi)	Karilatsi vallakeskuse ametihooned on magasiait, valla- ning vaestemaja. Kes või mis on „kohtukull“, milliseid nimetatud hoonetest ta oma pilgu all hoidis, sellest tuleb juttu Eesti talurahva omavalitsuse kujunemist tutvustavas muuseumitunnis. Lisaks rollimäng „Kohtuistung vallamajas“.	Eesti ajalugu 2. Eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
mai	Tüdrukute õhtu (2 tundi)	Pruudikandidaadil tuleb oma käteosavust ämmale tõestada. Enne pulmi on mõrsjal koos sõbrannadega sobiv tulla muuseumisse, et järele proovida, kas tulevane perenaine saab hakkama traditsiooniliste töödega. Noortel naistel tuleb tõestada enda oskusi mitmes talutoimetuses.	Inimeseõpetus. Ajalugu. Kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
mai	Tsihiotsmismäng Karilatsin (1,5 kuni 2 tundi)	Võrokeelne orienteerumismäng võistkondadele muuseumi õuealal. Mängus ei ole oluline kiirus, vaid tuleb üles leida määratud punktid, lahendada ülesandeid-mõistatusi ning vastata õigesti mängu kontrollküsimustele. Võimalik on valida ka võrokeelne mänguvariant.	Eesti keel. Inimeseõpetus. Ajalugu. Kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

mai	Muuseumipäev Karilatsis	Muuseumipäeva kestel saab klassitais lapsi osa kolmest-neljast tegevustunnist (nt Maastikumäng, Elu rehetares, meisterdamine puust ja lõngast), aega jääb ka lõunasöögiks ja vabaks tegevuseks. Päeva on võimalik kombineerida vaheldumisi koolitundidega ja mitme klassikomplektiga.	Ajalugu, inimeseõpetus, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
mai	Saun - talurahva tohter (umbes 2 tundi)	Paneme kütte suitsusauna ja sel ajal, kui saun köeb, räägime vanemast saunakombestikust Lõuna-Eestis. Otsime õigeid kerisekive, teeme valmis saunaviha ning õpime selgeks saunasõnad. Teeme juttu ka tuleohutusest ning tervise hoidmisest.	Inimeseõpetus, Eesti ajalugu.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	JUUNI			
8.-11. juuni	Rattanädal (2 tundi)	Õppepäeval saame teada ratta päritolust ja sellest, miks ratas üldse vaja on. Kust pärineb ratas? Milleks ratas vaja oli ja on tänapäeval? Missugused on erinevad rattad? Erinevate rataste eesmärk? Jalgratas ja tema lugu? Ratta areng kuni tänapäevani.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, bioloogia, ühiskonnaõpetus.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
14.juuni	Mälestuspäev (2 tundi)	Räägime küüditamistest ja metsavendlusest läbi aegade ning asetame küünla Eesti Kodu mälestuskompleksi. Jalutame kompleksis ja räägime selle lugu.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, bioloogia, ühiskonnaõpetus, riigikaitse.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
juuni	Vargamäe noored (koostöös Filmi Vargamäega, programmi pikkus 3 tundi)	Proovime talunoorde tegevusi ja räägime pere- ja noorte omavahelistest suhetest Andrese ajal.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, bioloogia, ühiskonnaõpetus.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 5622 7650 / 789 0622 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
juuni	Saun - talurahva tohter (umbes 2 tundi)	Paneme kütte suitsusauna ja sel ajal, kui saun köeb, räägime vanemast saunakombestikust Lõuna-Eestis. Otsime õigeid kerisekive, teeme valmis saunaviha ning õpime selgeks saunasõnad. Teeme juttu ka tuleohutusest ning tervise hoidmisest.	Inimeseõpetus, Eesti ajalugu.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
juuni	Muuseumipäev Karilatsis	Muuseumipäeva kestel saab klassitais lapsi osa kolmest-neljast tegevustunnist (nt Maastikumäng, Elu rehetares, meisterdamine puust ja lõngast), aega jääb ka lõunasöögiks ja vabaks tegevuseks. Päeva on võimalik kombineerida vaheldumisi koolitundidega ja mitme klassikomplektiga.	Ajalugu, inimeseõpetus, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
juuni	Tsihiotsmismäng Karilatsis (1,5 kuni 2 tundi)	Võrokeelne orienteerumismäng võistkondadele muuseumi õuealal. Mängus ei ole oluline kiirus, vaid tuleb üles leida määratud punktid, lahendada ülesandeid-mõistatusi ning vastata õigesti mängu kontrollküsimustele.	Eesti keele I kursus „Keel ja ühiskond“. Inimeseõpetus. Ajalugu. Kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee